

Sygnatura akt VI U 58/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Korzeń

Protokolant st. sekr. sądowy Anna Kopala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2016 roku

sprawy z odwołania A. R.

od decyzji z dnia 17 grudnia 2015 roku znak (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o przyznanie renty

oddala odwołanie.

SSO Tomasz Korzeń

VI U 58/16 UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił A. R. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony A. R. odwołał się od tej decyzji żądając przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podał, że pozwany naruszył przepisy art. 57 i 58 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez wadliwe ich zastosowanie i ustalenie, że w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę albo przed dniem powstania niezdolności do pracy, ubezpieczony nie udowodnił wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 5 lat. Nadto organ rentowy nie uwzględnił okresu ubezpieczenia skarżącego od 13.02.2013 r. do 28.02.2014 r. z tytułu zatrudnienia w (...) M. R., który to okres uznany został jako okres podlegania ubezpieczeniu przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie VI U 551/14. Ubezpieczony wniósł również o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia sprawy VI U 551/14 zawisłej przed Sądem Apelacyjnym w Szczecinie.

Pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał, że A. R. nie udowodnił wymaganego okresu ubezpieczenia do nabycia prawa do renty i wobec tego decyzja organu rentowego wydana została prawidłowo.

Sąd ustalił co następuje:

A. R. urodził się (...)

W dniu 17 lipca 2015 r. złożył wniosek o rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 18.11.2015 r. Komisja Lekarska ZUS Oddział w Z. orzekła, że badany jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 25.03.2015 r. do dnia 30.11.2016 r. Organ rentowy decyzją z dnia 17 grudnia 2015 r. odmówił mu prawa do tego świadczenia.

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie VI U 551/14 orzekł, że A. R. podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek (...) M. R. od 13.02.2013 r. do 28.02.2014 r. Orzeczenie jest nieprawomocne.

Przy uwzględnieniu okresów składkowych i nieskładkowych objętych sporem w sprawie VI U 551/14 okres ubezpieczenia:

1/ na dzień ustalenia częściowej niezdolności do pracy tj. 25.03.2015 r. wynosi:

a/ łącznie: 28 lat, 6 miesięcy i 15 dni, w tym składkowe: 22 lata, 10 miesięcy i 16 dni; nieskładkowe: 5 lat, 7 miesięcy i 29 dni;

b/ w ostatnim dziesięcioleciu: 4 lata, 9 miesięcy i 2 dni, w tym składkowe: 3 lata, 6 miesięcy i 24 dni; nieskładkowe: 1 rok, 2 miesiące i 8 dni.

2/ na dzień złożenia wniosku o rentę tj. 17.07.2015 r. wynosi:

a/ łącznie: 28 lat, 10 miesięcy i 8 dni, w tym składkowe: 23 lata i 4 dni, nieskładkowe: 5 lat, 10 miesięcy i 4 dni;

b/ w ostatnim dziesięcioleciu: 4 lata, 9 miesięcy i 16 dni, w tym składkowe: 3 lata, 7 miesięcy i 4 dni, nieskładkowe: 1 rok, 2 miesiące i 12 dni.

Ubezpieczony A. R. wielokrotnie występował w wnioskami o rentę. Po raz pierwszy z wnioskiem o rentę wystąpił w dniu 16.06.1995 r. Decyzją z dnia 7.07.1995 r. nabył prawo do renty od dnia 24.07.1995 r. świadczenie pobierał do dnia 31.12.2001 r. Decyzją z dnia 24.10.2002 r. pozwany odmówił mu prawa do dalszej wypłaty świadczenia podnosząc, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. W wyniku złożonego odwołania od decyzji Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 13.05.2003 r. wydanym w sprawie VI U 292/02 oddalił odwołanie.

Po raz kolejny wystąpił z wnioskiem o rentę 22.09.2011 r. Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 6.07.2011 r. orzekł, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy do 31.08.2012 r. Decyzją z dnia 18.10.2011 r. organ rentowy odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy albowiem skarżący nie posiadał wymaganego 5 letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed datą złożenia wniosku ani datą powstania częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 29.06.2012 r. skarżący ponownie wniósł o przyznanie mu renty z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 19.07.2012 r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że A. R. jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.07.2014 r. Pomimo tego decyzją z dnia 17.08.2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił mu prawa do renty bowiem ubezpieczony nie posiadał wymaganego 5 letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed powstaniem niezdolności do pracy ani przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

15.10.2012 r. A. R. złożył wniosek o rentę. Decyzją z dnia 23.01.2013 r. pozwany odmówił mu prawa do tego świadczenia z powodu nieudowodnienia 5 letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed powstaniem niezdolności do pracy lub przed zgłoszeniem wniosku o rentę, pomimo istnienia niezdolności do pracy.

A. R. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pomimo stwierdzonej niezdolności do pracy, albowiem nie posiada 5 letniego okresu ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę lub przed ustaleniem niezdolności do pracy. Nie posiada również 30 letniego łącznego stażu ubezpieczeniowego przed złożeniem wniosku o rentę lub przed ustaleniem niezdolności do pracy.

częściowo bezsporne

dowód: dokumenty w aktach organu rentowego tom I: decyzje k. 15, 34, 50, 82, odpis wyroku VI U 292/02

wyliczenia pozwanego k. 20-21

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.748; dalej jako ustawa) rOrzeczenia [13]rrrrrrrenta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1/ jest niezdolny do pracy,

2/ ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3/ niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Art. 57 ust. 2 ustawy stanowi natomiast, że przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zgodnie z przepisem art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust. 4 art. 58 ustawy).

W art. 5 ust. 2 ustawy ustanowiono zasadę proporcjonalności okresów nieskładkowych do składkowych, na mocy której ustaleniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe nie mogą być uwzględnione w wymiarze większym niż 1/3 udowodnionych okresów składkowych. Do okresów nieskładkowych, zgodnie z treścią art. 7 ustawy, należą następujące okresy: 1) pobierania: a) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, b) zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego, c) świadczenia rehabilitacyjnego, d) świadczeń wymienionych w lit. b i c po ustaniu obowiązku ubezpieczenia; 2) pobierania renty chorobowej po ustaniu zatrudnienia w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie lub po ustaniu obowiązku ubezpieczenia społecznego z innego tytułu; 3) niewykonywania pracy po ustaniu zatrudnienia, jeżeli za te okresy, na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zostało wypłacone odszkodowanie; 4) (uchylony); 5) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem: a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat, b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko; 6) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy opieki pielęgnacyjnej nad inwalidą wojennym zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia; 7) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy niewykonywania pracy, w granicach do 6 lat, spowodowane koniecznością opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu

przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia; 8) urlopu bezpłatnego oraz przerw w zatrudnieniu w razie nieudzielenia urlopu bezpłatnego małżonkom pracowników skierowanych do pracy w przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach specjalnych za granicą, w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą; 9) nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów; 9a) studiów doktoranckich i aspirantury naukowej w wymiarze określonym w decyzji o ich utworzeniu; 9b) asystenckich studiów przygotowawczych;

10) doksztalcania zawodowego lekarzy w klinikach akademii medycznych i oddziałach instytutów naukowych w charakterze wolontariusza - w granicach do 1 roku; 11) pobierania zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego; 12) udokumentowanej niezdolności do pracy, za które wypłacone zostały z Funduszu Pracy: zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki szkoleniowe lub stypendia.

W niniejszej sprawie ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy, jednakże nie posiada 5 - letniego okresu ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem częściowej niezdolności do pracy oraz w ostatnim dziesięcioleciu od daty złożenia wniosku o rentę. Przy uwzględnieniu okresów składkowych i nieskładkowych (nieprzekraczających 1/3 okresów składkowych) A. R. w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem częściowej niezdolności do pracy tj. 25.03.2015 r. legitymuje się łącznym okresem ubezpieczenia wynoszącym 4 lata, 9 miesięcy i 2 dni (w tym składkowe: 3 lata, 6 miesięcy i 24 dni; nieskładkowe: 1 rok, 2 miesiące i 8 dni). Natomiast w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę tj. 17.07.2015 r. skarżący legitymuje się łącznym okresem ubezpieczenia wynoszącym 4 lata, 9 miesięcy i 16 dni (w tym składkowe: 3 lata, 7 miesięcy i 4 dni, nieskładkowe: 1 rok, 2 miesiące i 12 dni). Ubezpieczony nie spełnia zatem przesłanki wymienionej w przepisie art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy. Do ubezpieczonego nie ma również zastosowania przepis art. 57 ust. 2 ustawy, bowiem w orzeczeniu Komisji Lekarskiej ZUS w Z. z dnia 18 listopada 2015 r. został uznany za częściowo niezdolnego do pracy, a nie za całkowicie niezdolnego do pracy. Niemniej jednak nawet przy ustaleniu całkowitej niezdolności do pracy skarżącego w sprawie nadal nie miałby zastosowania przepis art. 58 ust. 4 ustawy, bowiem ubezpieczony nie legitymuje się 30-letnim okresem ubezpieczenia. Przy uwzględnieniu okresów składkowych i nieskładkowych objętych sporem w sprawie VI U 551/14 okres ubezpieczenia na dzień ustalenia częściowej niezdolności do pracy tj. 25.03.2015 r. wynosi łącznie: 28 lat, 6 miesięcy i 15 dni (składkowe: 22 lata, 10 miesięcy i 16 dni, nieskładkowe: 5 lat, 7 miesięcy i 29 dni), zaś na dzień złożenia wniosku o rentę tj. 17.07.2015 r. wynosi łącznie: 28 lat, 10 miesięcy i 8 dni (składkowe: 23 lata i 4 dni, nieskładkowe: 5 lat, 10 miesięcy i 4 dni).

Tym samym brak było podstaw do przyznania skarżącemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, przy stwierdzonej przez lekarza orzecznika ZUS niezdolności do pracy, albowiem ubezpieczony nie spełnia wszystkich ustawowych warunków niezbędnych do przyznania tego świadczenia (nie posiada wymaganego stażu ubezpieczeniowego). Jednocześnie stwierdzić należy, że wniosek ubezpieczonego o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia sprawy VI U 551/14 jest niezasadny i podlegał oddaleniu (art. 177 § 1 pkt 1 K.p.c.) albowiem doliczenie okresu podlegania ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownika u płatnika składek (...) M. R. nie może w jakikolwiek sposób wpłynąć na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 1 K.p.c. sąd może zawiesić postępowanie, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Przepis ten daje sądowi możliwość fakultatywnego zawieszenia postępowania w sytuacji, gdy wynik innej, toczącej się już sprawy cywilnej, ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpatrywanej sprawy. Jednakże w sytuacji, gdy sąd orzekający jest w stanie sam ustalić wszystkie istotne okoliczności sprawy, niezasadne jest zawieszanie postępowania w oparciu o powołany wyżej przepis. Jak już wyżej wskazano, po doliczeniu okresów składkowych i nieskładkowych objętych sporem w sprawie VI U 551/14 skarżący nadal nie będzie się legitymował minimalnym 5 letnim okresem ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku lub przed ustaleniem niezdolności do pracy. Nie będzie również legitymował się wymaganym łącznym 30 letnim okresem ubezpieczenia. Nawet zatem gdyby rozstrzygnięcie sądu II instancji w sprawie VI U 551/14 okazało się pozytywne dla skarżącego, to nie wpłynie to w żaden sposób na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy.

Sąd w całości podziela zapatrywanie Sądu Najwyższego, zgodnie z którym istota decyzji organu rentowego polega na rozstrzygnięciu o prawie do konkretnego świadczenia (lub o jego wysokości) jako całości, a nie o poszczególnych elementach składających się na to prawo. Sąd stwierdzający spełnienie przez ubezpieczonego jednego lub więcej warunków powstania prawa do świadczenia, nie może ustalić tego w sentencji wyroku, przy jednoczesnym oddaleniu odwołania ubezpieczonego od niekorzystnej dla niego decyzji organu rentowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000 roku, II UKN 147/00, OSNP 2002/16/389). Oznacza to, że niespełnienie przez ubezpieczonego ustawowych warunków koniecznych do przyznania świadczenia powoduje zawsze konieczność wydania decyzji odmownej. Wydanie takiej decyzji następuje również wtedy, gdy ubezpieczony nie spełnia chociażby jednego z ustawowych warunków niezbędnych do przyznania świadczenia. W takiej sytuacji nie ma podstaw, aby Sąd rozpoznający sprawę analizował spełnienie przez ubezpieczonego wszystkich poszczególnych warunków przyznania konkretnego świadczenia. Sąd zobligowany jest jedynie do wydania orzeczenia rozstrzygającego o prawie do świadczenia jako takiego.

Mając powyższe na względzie, wobec niespełnienia przez ubezpieczonego warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Tomasz Korzeń